

Early Journal Content on JSTOR, Free to Anyone in the World

This article is one of nearly 500,000 scholarly works digitized and made freely available to everyone in the world by JSTOR.

Known as the Early Journal Content, this set of works include research articles, news, letters, and other writings published in more than 200 of the oldest leading academic journals. The works date from the mid-seventeenth to the early twentieth centuries.

We encourage people to read and share the Early Journal Content openly and to tell others that this resource exists. People may post this content online or redistribute in any way for non-commercial purposes.

Read more about Early Journal Content at http://about.jstor.org/participate-jstor/individuals/early-journal-content.

JSTOR is a digital library of academic journals, books, and primary source objects. JSTOR helps people discover, use, and build upon a wide range of content through a powerful research and teaching platform, and preserves this content for future generations. JSTOR is part of ITHAKA, a not-for-profit organization that also includes Ithaka S+R and Portico. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

PEDAGOGICAL SECTION

BULLETIN V, FEBRUARY, 1922

Devoted to the Interests of the Teaching of Scandinavian Languages in America

NÅGRA AV SVÅRIGHETERNA VID UNDERVISNINGEN I NORDISKA SPRÅK HÄR I LANDET

Det bör från början stå klart för oss alla, att om vi skola hava framgång i vårt arbete för Skandinaviens kultur här i vårt land, måste vi se till, att de nordiska språken vinna burskap vid våra skolor, ty om detta icke sker, kunna vi först som sist lämna fältet.

Men nu är det ett ledsamt faktum, att man vid undervisningen i dessa språk mötes av åtskilliga svårigheter. Den första av dessa torde träda fram, då det gäller att hos de unga väcka ett tillbörligt intresse.

Vadan kommer då denna svårighet—denna intresselöshet? Grunden härtill är i de flesta fall att finna i hemmet, ty den riktning, som barnets tankar få där, följes merendels senare i livet. Och huru ofta inträffar här icke just det sorgliga förhållandet, att i hemmet alls ingenting göres för att väcka intresse för det, som hör Skandinavien till; ja, mången fader och moder tala med ringaktning därom, och—"äpplet faller ick långt från trädet." Huru illa handla ej sådana föräldrar mot sina barn! I hemmet kunde dessa utan ringaste svårighet inhämta kunskap i ett av de skandinaviska språken, och detta icke till skada utan tvärtom till gagn för landets språk. När barnen senare få ögonen öppna för dårskapen i en dylik ringaktning, huru få de ej dyrt betala sina målsmäns försumlighet! Men hos flertalet har hemmets nivelleringsarbete burit rika frukter, och det är ofta ett otacksamt göra att söka väcka till liv ett intresse, som hemmet sålunda nära nog förkvävt.

Vad som gäller hemmet, gäller också samhället såsom ett helt. Enligt Minnesotas skollagar äga vi skandinaver rättighet till en timmes undervisning om dagen i våra fäders språk i de publika skolorna. Dock är det ännu ytterst få, som hittills

begagnat sig av denna rättighet. I många samhällen av övervägande skandinavisk befolkning och av skolstyrelser av så gott som uteslutande skandinaviska medlemmar saknas dock på lässchemat de nordiska språken. Detta är ett sorgligt förhållande, som vittnar om en djupgående brist på intresse för det, som särskilt hör *dem* till, vilka hava sitt ursprung från höga norden. Och vad som gäller våra "graded schools," gäller också våra "high schools."

Varpå beror denna intresselöshet? I första rummet på bristande kunskap i allt, som rör egna skandinaviska förhållanden. Detta först och främst hos målsmännen och såsom en naturlig följd sedan hos de unga. De skandinaviska folken—kanske främst svenskarna—hava alltid haft en benägenhet att underskatta det egna och såsom en följd därav överskatta det främmande. Allt, som bär utländsk prägel, anses av större värde än det inhemska, och följaktligen tager man vanligen mera kännedom om det förra än det senare. Handlar man så i själva hemlandet, vad kan man vänta av stamförvanterna på denna sidan Atlanten? Av alla arv från fädren synes detta bliva bäst tillvarataget av våra skandinaver här i landet.

Huru skall man då kunna väcka det erforderliga intresset för det skandinaviska? Helt enkelt genom att taga bort okunnigheten, som just fostrar intresselösheten. Således bort med okunnigheten om de nordiska tingen hos nordborna här i landet! Få barnen och ungdomen en verklig kännedom om vad det betyder att härstamma från höga norden, skall nog intresset vakna till liv. Vårt yngre skandinaviska släkte går här ofta med den föreställningen, att det snarare är en skam att härstamma från skandinavien än en heder, och därför blyges man ofta för sin härkomst och ser ned på det säreget nordiska. Men här kunna stundom underverk göras. De unga ha i allmänhet ett öppet sinne för allt, som verkligen är av värde, och när de få lära känna det värdefulla i nordisk natur och nordisk historia, skola de nog få ett ändrat sinne och med stolthet framhålla sin skandinaviska härkomst.

Låt lärjungen vandra med sin lärare genom de skandinaviska länderna och skåda dessas härliga natur, vare sig den uppenbarar sig i Norges storslagna fjäll, Danmarks bördrika slätter

eller Sveriges mångfaldigt omväxlande naturscenerier. Undervisningen i Nordens geografi bör därför mycket tidigt komma in på lässchemat. Vi svenskar hava en förträfflig bok, "Nils Holgersons underbara resa genom Sverige," författad av Selma Lagerlöf, svenska folkets ryktbaraste författarinna. Genom denna bok få skolbarnen en levande kunskap om sina fäders land. Och jag antager, att våra norska och danska bröder även hava lämpliga geografiska läseböcker för sitt yngre släkte. Alltså: kännedomen om själva länderna i norden är den kraftigaste häfstången, då fråga blir att upparbeta intresset för vad som är skandinaviskt.

Får detta efterföljas av ett liffullt studium av folkens öden, d. v. s. deras historia, skall nog intresset allt mera livas. Och gäller det historia, kan nordbon i sanning känna sig stolt. Ty få folk kunna uppvisa en ärorikare historia än de nordiska, vare sig vi gå tillbaka till vikingatidens stordåd, medeltidens riddarliv, eller vi följa med nyare tidens bragder på stridens eller fredens fält. Finner ungdomen, att de folk, från vilka den leder sitt ursprung, inte behöva att träda tillbaka för någon annat—att dessa tvärtom gå i spetsen på hart nära alla områden—då betvivlar jag ingalunda, att dess hjärta skall klappa varmt för allt, som räknas Norden till. Då skall också fädernespråkets studium bliva kärt; då skola de unga lustvandra i litteraturens rika blomstergårdar; då skall det rika arvet från fäderna vårdas med pietetsfull omsorg. Ungdomens entusiasm skall hava en helsosam inverkan på de likgiltiga hemmen.

En annan svårighet, som sammanhänger med nämda brist på intresse, möter läraren i det sakförhållandet, att studiet av något av de nordiska språken för flertalet av vår skandinaviska ungdom saknar så att säga nyhetens behag. Det obekanta har alltid en säregen dragningskraft—detta gäller även språkstudier. Tyska eller franska, latin eller grekiska äro idel nya ting, och detta bidrager i sin mån att väcka intresse för saken. Men många av våra egna ungdomar tro sig kunna så pass norska, danska eller svenska, att de förhålla sig ofta likgiltiga inför ett fortsatt studium av nämda språk och därföre ej sällan underlåta att upptaga detsamma i sitt skolarbete. Men häri gör vår ungdom naturligtvis ett stort misstag. Näst engelskan torde vårt

s. k. modersmål ligga oss närmast och vara av största betydelse t. o. m. i det rent praktiska livet, åtminstone här i nordvestern. Här gäller således att få intresset så pass väckt, att de unga *börja* studera fädernas språk; och min erfarenhet är, att om de blott förmåtts börja, de utan vidare fortsätta, och mången, som kommit till skolan med ringaktning för sitt fädernespråk, har under ett djupare ingående i detsamma ofta blivit mest entusiastisk.

En tredje svårighet, som vi lärare ha att kämpa med, härrör sig från de olika grader av kunskap i språket hos medlemmarna i samma klass. Så är icke förhållandet vid undervisningen i de s. k. främmande språken. Alla lärjungarna utgå från samma förutsättning, d. v. s. de äga alls ingen kunskap i dessa språk. Detta underlätter arbetet för läraren, väcker ungefär samma intresse hos eleverna, och arbetet kan därföre fortgå med en i det stora hela lika utveckling hos dem alla.

Med våra skandinaviska ungdomar ter sig saken helt annorlunda. Dessa komma till klassen med ytterst olika förutsättningar. Somliga ha alls ingen kunskap i språket; andra ha en, om ock ringa, kännedom av ämnet i fråga, och åter andra äro kanske tämligen väl hemmastadda i sitt s. k. modersmål. Huru nu kunna förlika så många olika kunskapsmått i en och samma klass? Huru förhindra, att icke de mindre försigkomna finna undervisningen allt för svår, under det att de mera försigkomma finna den allt för lätt? Huru förhindra faran av missmod hos de förra och likgiltighet hos de senare? Huru undvika att gå för långsamt eller för fort? Här tages sannerligen lärarens hela förmåga i fullt anspråk, då det gäller att förlika dessa olika element. Det bästa sättet är naturligtvis att dela klassen i olika avdelningar, så att varje avdelnings medlemmar få ungefär samma mått av kunskap i ämnet. Där detta kan ske, har man i det stora hela övervunnit sagda svårighet. Men där en dylik klassificering ej kan ske, får man söka göra så gott man kan uti en svår sak. Här torde den gamla regeln "om den gyllene medelvägen" med fördel kunna tillämpas.

De skandinaviska språkens studium i våra skolor är av jämförelsevis sen datum, och därföre framträder—såsom en ny svårighet—bristen på lämpliga läroböcker i bjärt dager. Det

kräver lång tid och ett tålmodigt arbete, innan man kan få väl utarbetade läro- och läseböcker i ett språk—framförallt grammatik och ordböcker. Även lämplig litteraturläsning är ingalunda alltid lätt att finna, ty för mindre försigkomna klasser fordras goda förklaringar och goda ordböcker. Vad svenskan beträffar, har på senare tiden en välkommen livaktighet yppat sig med syfte att förminska denna brist på lämpligt undervisningsmaterial, och om jag känner våra skandinaviska bröder rätt, så ligga de nog inte på latsidan i denna viktiga sak.

Men trots detta synbara intresse hos våra ledande pedagoger, tager det dock tydligen tid, innan vi nå upp till vad exempelvis tyskan erbjuder i form av nödiga läroböcker: och under tiden får den nuvarande generationen av lärare och lärjungar brottas med denna svårighet; en annan generation—hoppas vi—skall genom vårt arbete känna den mindre, ja kanske inte alls.

Ännu en annan svårighet torde till slut nämnas. Denna uppkommer därigenom, att undervisningen i de skandinaviska språken börjas i allmänhet för sent i våra publika skolor. Ytterst få "graded schools" ha något av dessa språk på sitt lässchema, och detta är högeligen att beklaga, ty just här—i de lägre klasserna—är man mest mottaglig för språkstudium. Nu däremot väntar man, tills man kommer till högskolan, men det händer också ofta, att man väntar, tills man kommer till college. Även om de unga som barn fått lära sig språket i hemmet något så när, ha de dock hunnit glömma bort en stor del under högskoletiden—då ju språket fått ligga i lägervall, och engelskan har fått intränga i fädernespråkets både ordförråd och uttal.

Tiden medgiver ej ett fortsatt omnämnande av andra svårigheter, vadan det sagda må vara nog. Jag önskar blott tillägga, att vi, som intressera oss i de skandinaviska språken och den skandinaviska odlingen, ingalunda böra låta dessa och dylika svårigheter göra oss missmodiga uti vårt dryga arbete, utan att de snarare böra sporra oss till ännu större ansträngningar uti vår vandring framåt på den väg, som leder till det höga målet: en allt bättre insikt i och förståelse av de språk, som öppna dörrarna till Nordens rika andliga skattkammare.

Gustavus Adolphus College K. A. KILANDER